

NRC-next 12-08

Regie op hoog niveau

THEATER

Jakop Ahlbom: *De Architect*. Te zien t/m 14 maart

●●●●○

Ze zijn elkaars cipier: de gepensioneerde architect Arthur en zijn vrouw Edith. Beiden gevangen in een relatie waarvoor zij haar carrière ooit opgaf, terwijl zijn carrière nooit van de grond is gekomen. Twee mensen in de herfst van hun leven, hij verbitterd en scheldend, zij passief agressief.

De Zweedse mimer Jakop Ahlbom (1971) maakte in 2006 het bejubelde *Vielfalt* waarin dans, theater en illusionisme samenkwamen. In *De Architect* waagt hij zich aan een tekstueel relatiedrama van schrijfster Marijke Schermer.

Schermer kent de klassieke wetten van de spanningsopbouw: als Edith en Arthur een jong stel als burenkrijgt, brokkelt het wankel imperium van hun relatie af. Edith ziet haar eigen jeugd terug in het jonge verliefde en vechtende stel, ze projecteert haar verlangens in haar verbeelding. Ahlbom is ambitieus en pakt in *De Architect* groots uit in de absurdistische traditie van gezelschappen als *Carver* en *Orkater*. Ediths 'wanen' laat hij afspelen in keukenkastjes. De jonge buurvrouw (Sandra Mattie) kruipt er bijvoorbeeld uit, snijdt haar hart uit haar borst en geeft het Edith in bewaring in een tupperwaredoosje. Meer van dergelijke visuele vondsten doen denken aan de surrealistische illusiewerk in *Vielfalt* terwijl de tekst meestal bol staat van Hollands relatierealisme.

Een immens wit designdecor, acteurs Leni Breederveld en Aat Ceelen die als Edith en Arthur misschien wel de rol van hun leven spelen, brand en een druk geluidsdecor: er gebeurt veel. Maar wat er niet gebeurt, is dat het geheel de som der delen overstijgt. De tekst is, hoe knap ook, nogal voorspelbaar en de montage schematisch en eentonig van ritme. Maar wat een talent heeft die Ahlbom om in een eerste toneelregie op zo'n hoog niveau uit te pakken. Een Zweed als hoop aan het Hollands theaterfirmament!

INGRID VAN FRANKENHUYZEN